

Κλινική εξέταση Προβάτων και Αιγών

A.H.TZIBARA
Απρίλιος 2019

Κλινική Εξέταση Προβάτου

- Ιστορικό - Επισκόπηση
- 1. Θρεπτική κατάσταση - κατάσταση τριχώματος
- 2. Εξέταση κεφαλής - τραχήλου
- 3. Θερμομέτρηση (39-40 C)
- 4. Συχνότητα καρδιακών παλμών (70-90/min)
- 5. Συχνότητα αναπνοών (12-30/min) [παθολογική >40/min]
- 6. Ακρόαση τραχείας
- 7. Συσπάσεις μεγάλης κοιλίας (1-2/min)
- 8. Επισκόπηση-ψηλάφηση χηλών, μεσοδακτύλιων διαστημάτων και αρθρώσεων
- 9. Επισκόπηση-ψηλάφηση μαστού – Έλεγχος μαστικού εκκρίματος
- 10. Επισκόπηση περιγενετικής και περιπρωκτικής περιοχής – Έλεγχος ούρων, κοπράνων

Κλινική Εξέταση Αίγας

- Ιστορικό - Επισκόπηση
- 1. Θρεπτική κατάσταση - κατάσταση τριχώματος
- 2. Εξέταση κεφαλής - τραχήλου
- 3. Θερμομέτρηση (38,5-39,5 C)
- 4. Συχνότητα καρδιακών παλμών (70-90/min)
- 5. Συχνότητα αναπνοών (12-30/min) [παθολογική >40/min]
- 6. Ακρόαση τραχείας
- 7. Συσπάσεις μεγάλης κοιλίας (1-2/min)
- 8. Επισκόπηση-ψηλάφηση χηλών, μεσοδακτύλιων διαστημάτων και αρθρώσεων
- 9. Επισκόπηση-ψηλάφηση μαστού – Έλεγχος μαστικού εκκρίματος
- 10. Επισκόπηση περιγενετικής και περιπρωκτικής περιοχής – Έλεγχος ούρων, κοπράνων

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Ειδικό ιστορικό

- Αίτιο πρόσκλησης προς εξέταση
- Υπολογισμός νοσηρότητας και θνησιμότητας από τη συγκεκριμένη νοσολογική οντότητα στην εκτροφή

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

- Γενικό ιστορικό – συνθήκες περιβάλλοντος
- Περιβάλλον εκτροφής
- Μέγεθος εκτροφής
- Παραγωγικότητα
- Ηλικιακές ομάδες ζώων
- Αναπαραγωγή
- Διατροφή
- Ύπαρξη άλλων ειδών ζώων στην εκτροφή
- Είσοδος νέων ζώων
- Προηγούμενες ασθένειες

Εξέταση κοπαδιού

- Παρατήρηση ασθενών ζώων πριν να χωριστούν από το κοπάδι για:
 - Εκτίμηση όρεξης (ανορεξία, επιλεκτική όρεξη)
 - Διαταραχές στην αναπνοή (ταχύπνοια – δύσπνοια)
 - Ύπαρξη χλωλότητας (πιο εύκολα εμφανής από απόσταση), διαταραχές στη βάδιση
 - Διαταραχή της συμπεριφοράς
 - Λερωμένο οπίσθιο τμήμα του σώματος
 - Λερωμένο κάτω τμήμα κοιλίας
 - Δερματικές αλλοιώσεις
 - Αλωπεκία
 - Video 1

Κλινική εξέταση μεμονωμένων ζώων

- Θρεπτική κατάσταση (0-5)
 - Βαθμολόγηση με βάση τα ευρήματα από την εκτίμηση μυών και λίπους στην οσφυϊκή περιοχή και ψηλάφηση οστών λεκάνης
- Θερμοκρασία : 39 -40 °c
- Αναπνοές σε ηρεμία 20/λεπτό (12-30), παθολογικό > 40/ λεπτό
- Καρδιακοί παλμοί εύκολα αυξάνονται κατά την κλινική εξέταση. Φυσιολογική τιμή 70-90 /λεπτό στα ενήλικα. Έχουν όμως παρατηρηθεί και υψηλότερες τιμές σε φυσιολογικά ζώα
- Χροιά βλεννογόνων
 - Φυσιολογικά ροδαλή χροιά (video3)
 - Παθολογικά ωχροί, ικτερικοί, υπεραιμικοί, κυανωτικοί
- ΧΕΤ <2 sec
- Λεμφαδένες (υπογνάθιοι, παρωτιδικοί, οπισθοφαρυγγικοί, προωμοπλατταίοι, precrural, ιγνυακοί, μαστικοί)

Εξέταση κεφαλής - τραχήλου

- Ελέγχεται:
- η συμμετρία της κεφαλής, η ύπαρξη εξοίδησης, δερματικών αλλοιώσεων, οφθαλμικού ή ρινικού εκκρίματος (video 5)
- Τα πτερύγια των αυτιών και οι έξω ακουστικοί πόροι για δερματικές αλλοιώσεις και ύπαρξη εκκρίματος (video 6)
- Οι οφθαλμοί (video 7)
 - Μέγεθος κόρης, συμμετρία, όραση
 - Παρουσία νυσταγμού – στραβισμού
 - Οφθαλμικό έκκριμα, επίφορα
 - Βλεφαρόσπασμος
 - Επιπεφυκίτιδα, κερατίτιδα, διαύγεια κερατοειδούς, έλκη στον κερατοειδή, περιφερική αγγείωση, συμφόρηση αγγείων σκληρού κ.α.
- Η στοματική κοιλότητα για παρουσία αλλοιώσεων (φυσαλίδες, έλκη, αποστήματα κ.α) και η κατάσταση των οδόντων (video 4)
- Ελέγχεται ο τράχηλος για εξοίδηση, τραύματα, αλλοιώσεις (video 7)

Εξέταση θώρακα

- Η ακρόαση πνευμόνων είναι μειωμένης σημασίας.
- Ακρόαση τραχείας στη βάση του τραχήλου για αναζήτηση παθολογικών ήχων (video 10, 11)
- Ακρόαση καρδιάς (4^ο, 5^ο μεσοπλεύριο αριστερά – δεξιά)
- Εκτίμηση
 - Συχνότητας αναπνοής (video 8,9)
 - Ρυθμού αναπνοής (εισπνοή-εκπνοή-παύση)
 - Βάθους αναπνοής
 - Ύπαρξη δύσπνοιας (διεύρυνση ρωθώνων, έκταση κεφαλής, ανοικτό στόμα, απαγωγή προσθίων άκρων)
 - Ελέγχεται η παρουσία βήχα, πταρμού, συριγμών

Εξέταση κοιλίας

- Ελέγχεται:
 - το σχήμα και το μέγεθος της περιτοναϊκής κοιλότητας,
 - η τάση των κοιλιακών τοιχωμάτων,
 - η ύπαρξη διάρροιας, τεινεσμών,
 - η ποσότητα, η σύσταση και η χροιά των κοπράνων
 - Οι συσπάσεις της μεγάλης κοιλίας (1-2/min)(video 12)
 - Συλλογή ούρου

Εξέταση άκρων

Παρατήρηση σε στάση και βάρδιση για εντοπισμό χωλοτήτων ή νευρολογικών ελλειμμάτων (video 2)

- Ψηλάφηση για:
 - διαπίστωση πόνου,
 - εξοίδησης,
 - διόγκωσης των αρθρώσεων,
 - τραυμάτων,
 - δερματικών αλλοιώσεων,
 - εκτίμηση του μυϊκού τόνου και
 - εξέταση άκρου ποδός

Έλεγχος άκρου ποδός (video 13,14)

- Βαθμολόγηση
- 0: χωρίς αλλοιώσεις
- 1. Μέτρια δερματίτιδα στο μεσοδακτύλιο διάστημα
- 2. Εκτεταμένη δερματίτιδα στο μεσοδακτύλιο διάστημα με νεκρωτικές αλλοιώσεις
- 3. Εκτεταμένες αλλοιώσεις σε μεσοδακτύλιο διάστημα καθώς και στην κάτω επιφάνεια των χηλών και την πτέρνα
- 4. Αλλοιώσεις και στο τοίχωμα των χηλών

Εκτίμηση στάσης – βάδισης για βαθμολόγηση χωλότητας (video 2)

- Το ζώο φέρνει βάρος και στα 4 άκρα
- Αποφεύγει να στέκεται
- Μικρός βηματισμός ενός άκρου κατά τη βάδιση
- Κούνημα της κεφαλής την στιγμή του μικρού βηματισμού
- Δεν φέρνει βάρος σε ένα άκρο όταν στέκεται
- Δυσκολία στην κίνηση
- Δεν φέρνει βάρος στο άκρο όταν κινείται
- Μεγάλη δυσκολία για να σηκωθεί
- Άρνηση να μετακινηθεί ενώ στέκεται
- Περισσότερα του ενός άκρου είναι προσβεβλημένα
- Δεν στέκεται και δεν κινείται

Εξέταση γεννητικού συστήματος

- Ελέγχεται
 - η ύπαρξη εξοίδησης, πόνου, η αλλαγή στη χροιά,
 - η ύπαρξη εξωτερικών αλλοιώσεων,
 - η παρουσία κρυστάλλων,
 - η κινητικότητα του πέους,
 - η συμμετρία των όρχεων,
 - η σύσταση των όρχεων, η ύπαρξη πόνου, η ελεύθερη κίνησή τους στο όσχεο και η παρουσία δερματικών αλλοιώσεων
- Συλλογή σπέρματος (όταν απαιτείται)

Εξέταση γεννητικού συστήματος ♀

- Ελέγχεται:
 - Το έκκριμα από το αιδοίο (χροιά –οσμή). Φυσιολογικά υπάρχουν λόχεια για 1-3 εβδομάδες.
 - Η ύπαρξη εξοίδησης.
 - Η παρουσία τραυμάτων ή πρόπτωσης.
- Ελέγχεται ο μαστός
 - Συμμετρία, εξοίδηση, χροιά, ύπαρξη πόνου, θερμοκρασία, αλλοιώσεις, διαβατότητα θηλών
 - Συλλογή γάλακτος (video 15)

Εξέταση δέρματος - τριχώματος

- Έλεγχος για
 - Παρασίτωση από ψύλλους, κρότωνες
 - Ύπαρξη αλωπεκίας (γενικευμένη – εντοπισμένη)
 - Παρουσία δερματικών αλλοιώσεων
 - Ύπαρξη κνησμού (δερμομυϊκό αντανακλαστικό, nibble reflex)
 - Ξέσματα δέρματος για παρασιτολογική εξέταση, καλλιέργεια, κυτταρολογική εξέταση

Συλλογή δειγμάτων

- Αίμα
- Κόπρανα
- Έκκριμα για καλλιέργεια
- Γάλα
- Ούρα
- Ξέσματα δέρματος
- Υγρό συλλογών
- Σπέρμα